

Voor	DB
Vergadering	DB20171213
Opsteller	Directeur GR Nieuw Reijerwaard
Ons kenmerk	VERG/01260
Datum	5 december 2017

INKOOP- EN AANBESTEDINGSBELEID 2017 REGELING NIEUW REIJERWAARD

In de financiële verordening Regeling Nieuw Reijerwaard is in artikel 18 vastgelegd dat het dagelijks bestuur de interne regels vastlegt voor de inkoop en aanbesteding van werken, diensten en leveringen. Met deze nota inkoop- en aanbestedingsbeleid wordt hieraan voldaan. Deze nota dient om de medewerkers te ondersteunen bij een correcte, efficiënte en effectieve uitvoering van hun taak. De nota is bindend voor alle medewerkers. Verder dient deze nota als toetsingsmiddel voor de accountant en het algemeen bestuur om te beoordelen of de organisatie zich houdt aan de regels en afspraken.

Achtereenvolgens wordt in deze nota inkoop- en aanbestedingsbeleid aandacht besteed aan:

1. Begripsbepaling
2. Doelstelling inkoop- en aanbestedingsbeleid
3. Wettelijke kaders
4. Inkoop- en aanbestedingsbeleid Regeling Nieuw Reijerwaard

1 Begripsbepaling

Wat is inkoop en wat is aanbesteden?

Om de relatie tussen inkoop en aanbesteden helder te krijgen, is allereerst nodig te weten wat onder deze begrippen wordt verstaan.

Inkoop

Betreft alle handelingen waar een externe factuur tegenover komt te staan. Dit betekent dat inkoop betrekking heeft op het inschakelen van derden en het kan daarbij gaan om de levering van zaken (door bijvoorbeeld koop, huur of lease), het verrichten van diensten of de uitvoering van werken. Inkoop gaat dus verder dan alleen de aanschaf van pennen of een gummetje. Het gaat bijvoorbeeld ook om opdrachten voor bruggen en wegen.

Aanbesteden

Kan worden omschreven als de uitnodiging aan ondernemers om deel te nemen aan een aanbestedingsprocedure, met als doel het sluiten van een overeenkomst met de meest geschikte opdrachtnemer. Aanbesteden heeft dus betrekking op de wijze waarop de inkoop de (externe) markt benadert.

Het inkoopproces

De relatie tussen inkoop en aanbesteding wordt duidelijk uit het inkoopproces. Aanbesteding is een onderdeel van het inkoopproces. Zodra is bepaald wat de Uitvoeringsorganisatie nodig heeft en wat wordt aangeboden door de markt, doorloopt het proces in de regel de volgende fasen:

1. specificeren: opstellen van het programma van eisen, de conceptovereenkomst en de offerteaanvraag
2. selecteren van de opdrachtnemer: het aanvragen en beoordelen van offertes en selecteren van leveranciers
3. contracteren: het sluiten van een overeenkomst om de afspraken te bevestigen nadat eventueel is onderhandeld
4. bestellen: van hetgeen is overeengekomen met de Uitvoeringsorganisatie
5. contractbewaking en contractbeheer: zorgen dat er op tijd wordt geleverd, dat de levering overeenkomt met de bestelling en de afhandeling van de facturering
6. nazorg: afhandelen van klachten en claims, afhandelen van meer-/minderwerk, het beoordelen van de leveranciers en eventueel herzien van de contracten

De onderdelen specificeren, selecteren van de opdrachtnemer en contracteren zijn de onderdelen die 'aanbesteden' worden genoemd.

2 Doelstelling van het inkoop- en aanbestedingsbeleid

Het inkoop- en aanbestedingsbeleid streeft twee doelen na. In de eerste plaats richt het zich op een rechtmatige, doelmatige en integere inkoop- en aanbestedingspraktijk. In de tweede plaats is het beleid gericht op het belang van de organisatie bij efficiënte en effectieve inkoop.

- Overheidsverantwoordelijkheden
De GRNR heeft als overheidsorgaan een voorbeeldfunctie en dient zich als betrouwbare partner te presenteren. Dat stelt extra eisen aan de organisatie en medewerkers met betrekking tot transparantie, non-discriminatie, integriteit en duurzaamheid.
- Transparantie
Naast het feit dat transparantie en non-discriminatie voor overheden verplicht is gesteld in het oprichtingsverdrag van de EG, levert een ruime mate

van transparantie ook beheersmatige voordelen op. Beheersmatige voordelen omdat het voor iedereen binnen de organisatie duidelijk is welke richtlijnen en procedures worden gehanteerd met betrekking tot inkopen en aanbestedingen.

- Non-discriminatie
Discriminatie van bedrijven of personen wordt in het oprichtingsverdrag van de EG aan overheden verboden. Slechts op basis van objectieve en functionele criteria kunnen leveranciers worden uitgesloten van opdrachten. De leverancierskeuze dient derhalve te zijn gebaseerd op objectieve criteria, er wordt geen voorkeurbehandeling toegepast voor lokale en regionale leveranciers.
- Integriteit
Van haar medewerkers verwacht de Regeling Nieuw Reijerwaard dat zij integer handelen.
- Duurzaamheid
GR Nieuw Reijerwaard zal op een duurzame wijze inkopen, welke maatschappelijk verantwoord is. Hierbij spelen onderwerpen als arbeidsre-integratie, arbeidsomstandigheden en , indien passend bij het onderwerp van aanbesteding, de regeling social return on investment (afgekort SROI). GRNR heeft oog voor de sociaal zwakkeren in de samenleving. We stimuleren daarom – waar mogelijk en doelmatig – de participatie van arbeidsgehandicapten, langdurig werkeloze uitkeringsgerechtigden of jongeren in het arbeidsproces. Daarnaast worden Werken, Leveringen en/of Diensten geweerd die onder niet aanvaardbare arbeidsomstandigheden (zoals kinderarbeid, dwangarbeid, discriminatie van werknemers, niet-betaling van leefbaar loon) tot stand komen of zijn gekomen.
- Opdrachtgeversbelang
Het is van evident belang dat op efficiënte en effectieve wijze wordt omgegaan met inkopen en aanbestedingen. Het inkoop- en aanbestedingsbeleid van de Regeling Nieuw Reijerwaard is gericht op het beheersen en zo mogelijk verlagen van de beïnvloedbare kosten voor de Regeling Nieuw Reijerwaard. Het gaat hierbij om zowel directe kosten (de inkoopprijs) als indirecte kosten (zoals bijvoorbeeld inkoopkosten, administratiekosten, voorraadkosten en onderhoudskosten gedurende de gehele levensduur van het product of de dienstverlening), kwaliteit en arbeidsomstandigheden. Om de indirecte kosten, kwaliteit en duurzaamheid bij de beoordeling te kunnen betrekken zal bij voorkeur moeten worden aanbesteed en gegund volgens het principe van de 'economisch voordeligste aanbidding'. Indien de indirecte kosten niet van belang zijn of slechts moeizaam zijn te bepalen, zal worden gegund volgens het criterium de 'laagste prijs'.

3 Wettelijke kaders

Of de Europese aanbestedingsregels toegepast moeten worden bij een aanbesteding, wordt in eerste instantie bepaald door de drempelbedragen. Voor Europese aanbestedingen gelden de volgende drempelbedragen:

1. voor 'werken' : € 5.000.000
2. voor 'leveringen' en 'diensten' : € 209.000

Voor de invulling van topfunctionarissen conform Wet Normering Topinkomens moet de beloning binnen de gestelde wettelijke kaders zijn welke in de Wet zijn opgenomen.

Definities

- Werken
Is het product van bouw dan wel wegebouwkundige werken in hun geheel dat ertoe is bestemd als zodanig een economische of technische functie te vervullen.
- Leveringen
Zijn tastbare goederen als computers, meubilair etc.
- Diensten
Alle verrichtingen van diensten als schoonmaken, financiële diensten, adviesdiensten, onderhoud etc.

Op aanbestedingen boven deze drempels zijn de Europese aanbestedingsrichtlijnen van toepassing. Aanbestedingswet 2012 is tevens van toepassing op aanbestedingen onder de Europese drempel.

4 Aanbestedingsvormen en drempelbedrag

Binnen de Regeling Nieuw Reijerwaard worden verschillende aanbestedingsvormen gehanteerd. Het beleid van de Regeling Nieuw Reijerwaard is erop gericht transparant en non-discriminair aan te besteden.

De mogelijkheden zijn:

- Enkelvoudige opdrachtverstrekking
Een opdrachtverstrekking waarbij slechts één natuurlijke of rechtspersoon tot inschrijving wordt uitgenodigd.
- Onderhandse selectie
Een aanbesteding waarvoor meerdere natuurlijke of rechtspersonen tot inschrijving worden uitgenodigd.
- Openbare selectie
Een aanbesteding welke openbaar bekend wordt gemaakt waarop meerdere natuurlijke of rechtspersonen kunnen inschrijven.
- Europese aanbesteding
Een aanbesteding conform de Europese regelgeving. Welke procedure wordt gehanteerd is in eerste instantie afhankelijk van de te verwachten waarde van de opdracht.

4.1 Onderverdeling diensten

Bij GRNR wordt gebruik gemaakt van diensten. Voor de efficiëntie dient een splitsing in de groep diensten aangebracht te worden. De splitsing bestaat uit:

- diensten door ambtenaren van deelnemende gemeenten
- diensten van leden van projectbureau
- diensten vanuit vervolgonderzoek
- overige diensten.

Ad Diensten door ambtenaren deelnemende gemeenten

Het inzetten van ambtenaren van deelnemende gemeenten zou zonder offertetraject ingesteld moeten kunnen worden. Voorgesteld wordt daarom om deze inhuur tot € 200.000 met enkelvoudige opdrachtverstrekking te kunnen uitvoeren. De overeenstemming van tijdsbesteding en tarief is daarmee voldoende om de opdracht uit te laten voeren.

Ad Diensten door leden projectbureau

Voor het goed functioneren van het bedrijfsbureau is het noodzakelijk dat er binnen het kleine team goed wordt samengewerkt. Voor een goede samenwerking is een goede onderlinge relatie nodig en goede kennis van het maatwerk-ICT bij GRNR. Hierdoor is het voor het inhuren van het bedrijfsbureau nodig dat er met name naar het sociale aspect beoordeeld wordt: de menselijke connectie met het team in plaats van de prijs. Voor de inhuur van medewerkers bedrijfsbureau wordt de grens van enkelvoudige opdrachtverstrekking van € 70.000 gebruikt. Per opdracht wordt beoordeeld tot hoe lang deze opdracht eigenlijk zou moeten lopen. Er zijn meer afgebakende opdrachten zoals verwerving, waardecreatie en beheer, en opdrachten die een intentie tot verlenging in zich hebben. Voordat offertes worden opgevraagd zal dit aspect worden meegewogen (zie aangepaste interne procesbeschrijvingen) om te beoordelen of de grens van € 70.000, al dan niet bereikt wordt. Als er reden is om aan te nemen dat de opdracht in principe voor meerdere jaren aannemelijk is, zullen deze jaren ook op waarde gezet worden in deze afweging .

Ad Diensten vanuit vervolgonderzoek

GRNR bevindt zich in de voorbereidende fase op meerdere gebieden. In de praktijk blijkt geregeld dat er vervolgwerkzaamheden plaatsvinden. Te denken valt aan archeologisch onderzoek. Een aspect wordt onderzocht en die uitkomsten worden gebruikt voor het verdere onderzoek. Van tevoren is niet bekend waar er archeologisch onderzoek gedaan moet worden zodat een totale aanbesteding niet mogelijk is en gewerkt moet worden met deelopdrachten. Om te voorkomen dat de GRNR bij elke stap een aanbesteding moet uitschrijven en de bedrijven mogelijk geregeld wijzigen, wordt de mogelijkheid geboden voor vervolgonderzoek. Voor diensten vanuit vervolgonderzoek wordt de mogelijkheid

geboden om deze uit te voeren tot een jaarmaximum van de Europese drempel voor diensten.

De drempelbedragen en de uitgangspunten zijn opgenomen in onderstaande tabel:

	werken	leveringen	diensten
enkelvoudige opdrachtverstrekking ambtenaren			< € 200
enkelvoudige opdrachtverstrekking	< € 150	< € 70	< € 70
onderhandse selectie	> 150	> € 70,	> € 70,
openbare/nationale selectie	< 3.000	< 209	< 209
Europese selectie	> € 3.000,	n.v.t.	n.v.t.
	<5.000		
	> 5.000	> € 209	> € 209

* Drempelbedragen zijn ontleend aan de proportionaliteitsgids

Omdat onderhandse gunning het voordeel heeft dat het snel is, met lage procedurekosten werkt en de opdrachtnemer een goede kwaliteit wil leveren om zijn reputatie hoog te houden is dat een instrument om adequaat te kunnen presteren.

Mandatering

Het dagelijks bestuur zal zijn bevoegdheid om uitvoering te geven aan het beleid in ruime mate neerleggen bij de directeur of zoveel lager in de organisatie als wenselijk is. Deze mandaatbevoegdheid is opgenomen in de Instructie- en Mandaatregeling Directeur GRNR 2012 d.d. 2 juli 2012.

Selectiecriteria

Bij aanbesteden is het de doelstelling om die selectiecriteria te hanteren die noodzakelijk zijn voor een goed aanbestedingsresultaat. Hiermee beoogt de GRNR de administratieve lasten voor zowel de aanbieders als de uitvoeringsorganisatie zelf te beperken. Dit maakt de inschrijving voor aanbieders meer laagdrempelig.

Gunningscriteria

De gunningcriteria bepalen uiteindelijk welke leverancier(s) we contracteren (keuze van de aanbieder). Bij de beoordeling van de offertes staat een overheidsorganisatie twee gunningscriteria ter beschikking:

1. de laagste prijs;
2. de economisch meest voordelige inschrijving.

Gunning tegen de laagste prijs dient te worden beperkt tot de inkopen die een hoge mate van standaardisatie kennen en goed technisch zijn te specificeren. Voor de meeste

inkopen dient het gunningcriterium 'de economisch meest voordelige inschrijving' te worden gehanteerd.

Bij gunning tegen de laagste prijs is het beoordelen van de offertes relatief eenvoudig. Gecontroleerd wordt of de aanbiedingen voldoen aan de vooraf gestelde minimum c.q. selectie-eisen, waarna de prijs de doorslag geeft. Het Programma van Eisen c.q. het bestek moet in dat geval wel een gedetailleerde (technische) specificatie bevatten. Gunning tegen de laagste prijs is bij uitstek geschikt voor producten en diensten die de Regeling Nieuw Reijerwaard gedetailleerd kan omschrijven in een bestek of waarvan het kwaliteitsniveau goed kan worden vastgelegd. Inschrijvers kunnen zich dan niet onderscheiden met de inhoud van hun aanbieding, maar alleen met hun prijs.

Bij gunning op basis van de economisch meest voordelige inschrijving worden naast de prijs aanvullende criteria geformuleerd zoals gebruikskosten, uitvoeringstermijn, functionaliteit, milieuvriendelijkheid, garanties, levertijd, planning, technische waarde, esthetische kenmerken e.d. Belangrijke voorwaarde voor het hanteren van de economisch meest voordelige inschrijving is een eenduidige beoordelingssystematiek.

Bij een Europese aanbesteding dient de score en de weging die men aan de criteria toekent vooraf te worden bepaald en dient te worden opgenomen in de aanbestedingsdocumenten. Het vermelden van de wegingsfactoren geldt voor alle aanbestedingsdocumenten, dus ook al voor de aankondiging van de opdracht. Subjectieve criteria als bijvoorbeeld kwaliteit van presentaties van leveranciers dienen te worden vermeden. Tijdens de selectieprocedure mogen de criteria niet worden gewijzigd.

Dossiervorming

Om zowel interne als externe controle op de juiste toepassing van het inkoop- en aanbestedingsbeleid te kunnen uitvoeren is een eenduidige vastlegging van de beslissingen en de documenten welke daarbij worden gebruikt van groot belang. Derhalve dienen bij opdrachtverstrekkingen de volgende zaken vast te liggen: de offerteaanvragen inclusief eventueel programma van eisen;

- de offertes;
- afschrijvingen van offertes;
- argumentatie keuze opdrachtnemer(s);
- opdrachtverstrekking en/of de overeenkomst;
- aanvullingen hierop gedurende de periode van levering of uitvoering.

Inwerkingtreding

Deze nota inkoop- en aanbestedingsbeleid treedt in werking op 13 december 2017, met dien verstande dat de jaarstukken en de daarbij behorende toelichtingen met

ingang van het jaar 2018 voldoen aan de bepalingen van deze regelgeving.

Vastgesteld door het Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Nieuw Reijerwaard op 13 december 2017.

De secretaris,

De vice-voorzitter,

Mw. mr. P.L. van Pagee

Dhr. L.P. van der Linden MSc